

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ број 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), член 21 став 1 и 2 и член 22 став 1 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ број 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15 и 98/15), министерот за образование и наука донесе наставна програма по **осигурување за III година, сообраќајна струка** – образовен профил **техничар за логистика и осигурување** за учениците во стручното образование.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО

ОСИГУРУВАЊЕ

III ГОДИНА

СООБРАЌАЈНА СТРУКА
Техничар за логистика и осигурување

СКОПЈЕ, 2015 ГОДИНА

1. Идентификациски податоци

1.1. Назив на наставниот предмет: ОСИГУРУВАЊЕ

1.2. Образовен профил, струка и времетраење на образованието

1.2.1. Образовен профил: Техничар за логистика и осигурување

1.2.2. Струка: Сообраќајна

1.2.3. Времетраење на образованието: Четири години

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Предмет карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет: Трета година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 (два) часа

1.5.2. Број на часови годишно: 72 (седумдесет и два) часа

1.6. Статус на наставниот предмет : Задолжителен предмет

2. Цели на наставниот предмет

По совладувањето на наставната програма по наставниот предмет *осигурување*, ученикот стекнува знаења, вештини и се оспособува:

- да ја објаснува постапката за основање друштво за осигурување;
- да ги набројува класите за осигурување;
- да го препознава ризикот при осигурувањето во сообраќајот;
- да го анализира осигурувањето на моторните возила во сообраќајот;
- да ја покажува улогата на агенцијата за супервизија во осигурувањето;
- да стекнува навики за уредно, брзо и точно извршување на работните задачи.

3. Потребни претходни нивоа на знаења

За успешно следење и совладување на содржините од овој наставен предмет, односно постигнување на поставените цели, потребни се предзнаења од предметите осигурување, финансиско работење и логистика од II година.

4. Образовен процес

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели <i>Ученикот:</i>	Дидактички насоки	Корелација меѓу темат. целини и меѓу предметите
1	2	3	4	5
ДРУШТВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	16	<ul style="list-style-type: none">- Да опишува постапка за основање друштво за осигурување;- да набројува видови друштва за осигурување;- да ги објаснува условите под кои се основаат друштвата за осигурување;- да ги разликува субјектите кои можат да основаат друштво за осигурување;- да го дефинира акционерскиот капитал;- да ги објаснува сите услови за почетниот капитал за основање.	<ul style="list-style-type: none">- Објаснување за постапката за основање друштво за осигурување;- набројување видови друштва за осигурување;- објаснување на условите под кои се основаат друштвата за осигурување;- укажување на субјектите кои можат да основаат друштво за осигурување;- дефинирање на акционерскиот капитал;- набројување на условите за почетниот капитал за основање;- опишување на сите услови за почетниот капитал за основање.	<ul style="list-style-type: none">- осигурување (изборен);- практична настава.
КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	8	<ul style="list-style-type: none">- Да ги идентификува класите на осигурување;- да ги разликува класите за одделни видови осигурување;- да ги набројува класите во осигурувањето на живот и во неживотното осигурување;- да ги опишува класите во животното и неживотното осигурување.	<ul style="list-style-type: none">- Набројување на класите на осигурување;- објаснување за различните класи за одделни видови осигурување;- набројување примери на класи во осигурувањето на живот;- набројување примери на класи во неживотното осигурување.	<ul style="list-style-type: none">- осигурување (изборен);- практична настава.

<p>РИЗИК ПРИ ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАЌАЈОТ</p>	<p>10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да го дефинира поимот ризик; - да ги класифицира видовите на ризик; - да прави разлика помеѓу опасностите од настанување на различни видови на ризик; - дефинира различен степен на ризик; - проценува степен на ризик. 	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинирање на поимот ризик; - објаснување на ризикот на осигурување; - укажување на класи на ризик; - објаснување на разликата помеѓу опасностите од различните видови ризик; - опишување на различниот степен на ризик. 	<ul style="list-style-type: none"> - осигурување (изборен); - практична настава.
<p>ОСИГУРУВАЊЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА ВО СООБРАЌАЈОТ</p>	<p>24</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да опишува каско осигурување - осигурување на моторни возила; - да подготвува договор за осигурување на моторни возила; - да ги идентификува условите при склучување договор за осигурување на моторни возила; - да го опишува осигурувањето од автоодговорност; - да го толкува значењето на Стразбуршката конвенција; - да ги набројува одредбите од Стразбуршката конвенција; - да го препознава образецот <i>зелен картон</i>; - да толкува функција на <i>зелен картон</i>; - да укажува на условите кои произлегуваат од различни конвенции поврзани со <i>зелен картон</i>; - да ги предвидува штетите по основ на автоодговорност. 	<ul style="list-style-type: none"> - Опишување на осигурувањето на моторни возила; - презентирање договор за осигурување на моторни возила; - укажување на условите при склучување договор за осигурување на моторни возила; - опишување на осигурувањето од автоодговорност; - толкување на значењето на Стразбуршката конвенција; - набројување на одредбите од Стразбуршката конвенција; - презентирање на образецот <i>зелен картон</i> и укажување на неговата функција; - објаснување на условите кои произлегле од различни конвенции поврзани со <i>зелен картон</i>; - дефинирање на штетите по основ на автоодговорност. 	<ul style="list-style-type: none"> - осигурување (изборен); - право во транспортот и осигурувањето (редовен и изборен) - практична настава.

<p>АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕТО</p>	<p>14</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да ја објаснува улогата на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да укажува на статусот на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да набројува одговорности на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да ги воочува одговорностите на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да ги идентификува органите на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да ја објаснува задачата на органите на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - да ги препознава средствата за работа на агенцијата за супервизија во осигурувањето. 	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинирање на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - објаснување за статусот на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - набројување за одговорностите на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - опишување на органите на агенцијата за супервизија во осигурувањето; - презентирање на средствата за работа на агенцијата за супервизија во осигурувањето. 	<ul style="list-style-type: none"> - осигурување (изборен); - практична настава.
--	-----------	---	--	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Целите на наставниот предмет *осигурување* се реализираат со примена на наставните методи: фронтално предавање, демонстрација, дискусија, цртање шеми, решавање нови и стари проблеми, активна демонстрација на ученици, учење преку сопствено откривање, работа во групи, практична работа и др.

Активностите на ученикот се да слуша, црта, набљудува, споредува, прибележува, чита, открива, учи независно, истражува, работи домашни задачи итн.

Активностите на наставникот се искажуваат со зборување, дискусии, инструктирање, демонстрирање, поставување прашања, организирање работа во групи и индивидуална работа, оценување задачи, регистрирање.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

Воспитно-образовната работа по наставниот предмет *осигурување* се реализира во училница за стручно-теоретска настава и со изведување практична работа во осигурителни компании, брокерски друштва за осигурување, сервиси за поправка на оштетени возила под осигурување, компании за проценка на штети и вештачење итн.

Наставата се релизира во две полугодија со 2 часа неделен фонд. Домашните задачи се реализираат дома и во училиште.

4.4. Наставни средства и помагала

За ефикасно реализирање на целите на наставниот предмет *осигурување* се применуваат разни средства и помагала како: графоскоп, видеоснимки, слајдови, фотографии, компјутер, ЛЦД проектор, формулари и слично.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши перманентно, преку усно проверување на знаењата по секоја завршена тематска целина. Исто така, на крајот од полугодieto и наставната година се проверуваат постигањата на учениците преку изработени тестови на знаења од тематски целини, реализирани во текот на полугодieto и наставната година. Доколку ученикот не постигне резултати во реализирањето на конкретните цели на наставната програма, се постапува во согласност со законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

При изборот на наставникот за наставата по *осигурување* треба да се задоволат одредени стандарди со кои ќе се постигне висок квалитет и професионализам во процесот на работењето. Покрај условите предвидени со Законот за средно образование, наставникот треба да е физички и психички здрав, да ги почитува основните етички норми на однесување, да поседува комуникациски способности, да поседува *стручно* знаење и способност, да чувствува љубов и афинитет за работа со деца, нагласени организациски способности, креативен кон промените и осовременувањето во наставата.

6.2.. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот *осигурување* ја реализира кадар со завршени студии по:

- сообраќај и транспорт;
- осигурување;

со здобиена педагошка, психолошка и методска подготовка во акредитирана установа.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

За успешно реализирање на целите на наставниот предмет **осигурување**, наставата се реализира во училници, според Нормативите за простор и опрема, во претпријатија чија основна или споредна дејност е проблематиката на осигурување, шпедиција и транспорт.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: јули 2015 година

7.2. Состав на работната група:

1. Азра Тутиќ, дипл.сооб.инж., советник за сообраќајна струка во ЦСОО – Скопје, координатор
2. проф. д-р Верица Данчевска, дипл.сооб.инж., Технички факултет - Битола
3. д-р Перо Стефановски, дипл.сооб.инж, директор за технички штети во Триглав Осигурување - Скопје
4. Александар Јованов, дипл.сооб.инж., наставник во АСУЦ „Боро Петрушевски“ – Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

8.1. Датум на започнување: 1.9.2015 година

Одобрил:
Директор
Ajshe Selmani

9. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по **осигурување за III година** сообраќајна струка – образовен профил техничар за логистика и осигурување за учениците во стручното образование, изготвена од Центарот за стручно образование и обука, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја донесе министерот за образование и наука со деловоден број 12-13478/1 на ден 11.8.2015 година во Скопје.

Министер,
Mr. Abdilaqim Ademi